

DRUŠTVO VZGOJITELJEV DIJAŠKIH

DOMOV SLOVENIJE

Prešernova 10
4260 Bled
T: 051 478 993

Ministrstvo za izobraževanje, znanost,
kulturo in šport
dr. Žiga Turk, minister
Masarykova cesta 16

1000 Ljubljana

Kamnik, 25. junija 2012

ZADEVA: PROTESTNO PISMO DVDDS PROTI VLADNIM UKREPOM NA PODROČJU
VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Spoštovani gospod minister.

Društvo vzgojiteljev dijaških domov Slovenije je junija letos organiziralo 42. strokovno srečanje vzgojiteljev. Srečanje je bilo med drugim namenjeno kritičnemu pristopu k dogajanju v družbi, izmenjavi izkušenj in oblikovanju skupnih stališč.

Na redni letni skupščini smo tako opozorili na prehitre in (vsaj na videz) premalo premišljene vladne poteze na področju javnega šolstva, sociale, znanosti in kulture (sprememba zakonodaje, nova štipendijska politika, normativi, subvencionirani prevozi, krčenje sredstev za starševska nadomestila, delna ukinitvev subvencioniranja šolske prehrane, drastično zmanjševanje proračunskih sredstev za financiranje javnega šolstva itd).

Čuti se bojazen pred padcem kvalitete dijaških domov in javnega šolstva nasploh ter pred razrastom privatizacije šolstva (zasebno šolstvo bo s pomočjo koncesij cenejše za državo – kaj pa za državljanke?).

Za dijaške domove, dijake in njihove starše vse to posledično pomeni problem nezmožnosti plačevanja oskrbnine, zmanjševanje vpisa, dolgotrajnejša in napornejša vsakodnevna vožnja ali prepis na drugo (bližjo) šolo – v manj zaželen izobraževalni program, znižanje učnega uspeha, naraščanje medvrstniškega nasilja, slabšo izrabo prostega časa itd.

Otroci revnejših staršev bodo tako imeli manjšo možnost izbire poklica - posledice: socialna razslojenost, neenakost izobraževalnih možnosti.

Slovenski dijaški domovi so nekaj dobrega, pozitivnega, zglednega (tudi za EU; gl. primere spodaj) in potrebnega, kar nam zatrjujejo tako starši kot dijaki.

To dokazujejo naslednja dejstva:

visok učni uspeh, pestra in kvalitetna ponudba interesnih dejavnosti ter strokovna skrb za uspešno in sprotno reševanje stisk in konfliktov. So tudi ena izmed oblik pomoči pri reševanju socialnih stisk (alkohol, nasilje v družini ipd) ter preprečevanju odvisnosti in medvrstniškega nasilja. Za vse to imamo (za enkrat) dovolj strokovnega, kakovostnega in uspešnega kadra.

Vzgojitelji, ki delamo v dijaških domovih, smo pomembna, močna in trdoživa veja šolskega vzgojnega in izobraževalnega sistema, čeprav se o nas in našem velikokrat zelo težkem, odgovornem delu v javnosti ne govori veliko. Način dela v dijaških domovih Slovenije je vzoren in je zgled marsikateri državi EU. Če bi se lahko Evropa naučila česar koli s področja šolstva, se to zagotovo lahko iz organizacije dela v slovenskih domovih.

Strokovno delo vzgojiteljev v dijaških domovih se kaže v dosežkih dijakov in predstavitev dejavnosti na vsakoletnih državnih srečanjih dijaških domov - domijadah. Prispevki o kvalitetnem delu so objavljeni v reviji Iskanja ter v drugih strokovnih revijah in zbornikih. Kakovost se odraža tudi v aktivni udeležbi strokovnih delavcev na mednarodnih kongresih vzgojiteljev dijaških domov Slovenije, ki potekajo vsako drugo leto.

Nad delom v dijaških domovih so navdušeni tudi na kongresih drugih strokovnih združenj, kjer delo predstavljamo (n.pr. Mednarodni kongres za nadarjene - Socialne in čustvene potrebe nadarjenih in talentiranih, Bled, 2010).

Na svetovnem kongresu INSEA na Madžarskem (junij 2011) so bili udeleženci s celega sveta več kot navdušeni nad prispevkom, ki je predstavil izvajanje likovne terapije v dijaškem domu. Izpostavili so, da je takšen strokovni pristop presežek in zgled vsem celinam.

V domovih pa ne delamo strokovno samo z nadarjenimi dijaki, ampak veliko naredimo tudi za druge dijake – tudi dijake s posebnimi potrebami, ki v nas vidijo vlogo svetovalcev, učiteljev in mentorjev. Za srednješolce smo »drugi starši«, kar je v današnjem svetu težka, odgovorna naloga, ki zahteva »celega človeka«. Pri delu v vzgojni skupini in v medskupinskem delu v dijaškem domu zaposleni upoštevamo načela vzgojno-izobraževalnega procesa (načelo nenasilne komunikacije, enakih in enakopravnih možnosti; opredeljene vizije in jasnih vrednot; kompetentnosti in kakovosti, načrtnosti in izbirnosti; spremljanja osebnostnega razvoja in dosežkov vključenih v vzgojno-izobraževalni proces; individualnosti, individualizacije in medskupinskega sodelovanja; globalnega vzgojnega pristopa in avtonomije; interdisciplinarnega pristopa k vzgojno-izobraževalnemu procesu; odgovornosti, avtonomnosti, zavestne dejavnosti, medkulturnega sodelovanja in doslednosti; sistematičnosti, postopnosti in organiziranosti vzgojno-izobraževalnega procesa; posodabljanja vzgojno-izobraževalnega in bivanjskega okolja).

Ravnatelji, svetovalni delavci in vzgojitelji izvajamo poleg načrtovanega dela še številne projekte in akcije s pedagoškim erosom. Zavedamo se, da smo mladim v oporo, tudi kadar so druge spregledani. Upravičeno pričakujemo, da spremembe v šolskem izobraževalnem sistemu ne bodo podrle domin zadovoljstva, ki so ga do sedaj imeli in ga še imajo tako dijaki, ki bivajo v domovih, kot tudi njihovi starši.

Poudarjamo dejstvo, da je preventiva cenejša kot kurativa. In vztrajamo pri zahtevi, da se ohranijo že dosežene pravice zaposlenih, staršev, učencev, dijakov in študentov, da se v šolstvo in znanost vlaga dodatno (in ne obratno!) ter da se dopušča in upošteva strokovno argumentacijo (vključevanje stroke, strokovnih razprav in širšega strokovnega konsenza) in mnenje vseh ključnih akterjev.

Strokovni delavci v domovih nasprotujemo zaostrovanju vseh izobraževalnih standardov in normativov, ki bi ogrozilo doseženo kakovost v slovenskih šolah in vrtcih. Enostranskim poskusom vlade, da jih uveljavi brez predhodne uskladitve s stroko, ravnatelji in strokovnimi delavci, bomo aktivno nasprotovali.

Izobraževanje in znanost bi morala biti prioriteta naše države, ne pa da se ju pod pretvezo varčevanja in zmanjševanja finančnega primanjkljaja potiska na rob.

S spoštovanjem.

Za DVDDS:

Lilijana Gabrič Hvasti, univ.dipl.ped.,prof.soc., predsednica DVDDS
Rasta Fašmon, spec.lik.terapije, prof.lik.ped., Dijaški dom Lizike Jančar
Olga Jazbinšek, univ.dipl.psih., Dijaški dom Koper
Mate Vidak, univ.prof.zgo.,geo., Dijaški dom Celje